

01076001

วิศวกรรมคอมพิวเตอร์เบื้องต้น

Introduction to Computer Engineering

Arduino #9

Realtime OS #2

FreeRTOS : Task Handle

- `pxCreatedTask` เป็นพารามิเตอร์ตัวสุดท้ายของ `xTaskCreate` โดย `*pxCreatedTask` เป็นพารามิเตอร์แบบส่งกลับ คือ เมื่อเรียกใช้ฟังก์ชัน `xTaskCreate` แล้วฟังก์ชันจะส่งกลับข้อมูลชุดหนึ่ง ที่ทำหน้าที่เป็นตัวชี้ไปยังฟังก์ชัน (Pointer) โดยจะต้องกำหนดตัวแปรขึ้นมารับดังนี้

```
TaskHandle_t blueHandle;
```

- โดย `TaskHandle_t` นั้นเป็นชนิดข้อมูล (Data Type) ของตัวแปรที่ใช้รับ Pointer ที่ชี้ไปยังแต่ละ Task โดยการใช้ตัวแปรที่จะรับ Pointer มีตัวอย่างการใช้ดังนี้

```
xTaskCreate(blueLedTask, "BLUE LED Task", 128, NULL, 1, &blueHandle);
```


FreeRTOS : Task Handle

- หลังจากที่เรียกฟังก์ชัน `xTaskCreate` แล้ว ฟังก์ชันจะส่งคืน Pointer ที่ชี้ไปยัง Task `blueLedTask` คืนมาให้ ซึ่งสามารถใช้ตัวแปร Pointer นี้ในการอ้างอิง `blueLedTask` ได้ เช่น หากเราจะเปลี่ยนค่า Priority ของ `blueLedTask` เราสามารถอ้างอิง Task ได้ดังนี้

```
vTaskPrioritySet (blueHandle, 2) ;
```

- โดยฟังก์ชัน `vTaskPrioritySet` จะใช้ในการกำหนดค่า Priority ของ Task
- เมื่อเรียกใช้ฟังก์ชันดังกล่าว ค่า Priority ของ `blueLedTask` จะเปลี่ยนเป็น 2 และหากต้องการตรวจสอบค่า Priority ของ Task สามารถใช้ฟังก์ชัน

```
blueTaskPriority = uxTaskPriorityGet (blue_Handle) ;
```


FreeRTOS : Example 1

- ตัวอย่างนี้จะมีการสร้าง Task1 ด้วย Priority 1
- Task 1 จะสร้าง Task 2 ด้วย Priority 2 ทำให้ Task 2 ได้รับ CPU Time ไปทั้งหมด โดยมีการใช้ Task Handle โดยเก็บไว้ใน Global Variable

```
#include <Arduino_FreeRTOS.h>
#include "task.h"

TaskHandle_t TaskHandle_2; // handler for Task2

void setup()
{
    Serial.begin(9600); // Enable serial communication library.
    pinMode(7, OUTPUT); // define LED1 pin as a digital output
    pinMode(8, OUTPUT); // define LED2 pin as a digital output

    xTaskCreate(Task1, "LED1", 100, NULL, 1, NULL);
}

void loop() {}
```


FreeRTOS : Example 1

```
void Task1(void* pvParameters)
{
    while(1)
    {
        Serial.println("Task1 Running");
        digitalWrite(7, HIGH); // sets the digital pin 7 off
        digitalWrite(8, LOW); // sets the digital pin 8 on
        vTaskDelay( 1000 / portTICK_PERIOD_MS ); // wait for one second
        xTaskCreate(Task2, "LED2", 100, NULL, 2, &TaskHandle_2);
    }
}

void Task2(void* pvParameters)
{
    digitalWrite(7, LOW); // sets the digital pin 7 on
    digitalWrite(8, HIGH); // sets the digital pin 8 off
    Serial.println("Task2 is runnig and about to delete itself");
    vTaskDelay( 1000 / portTICK_PERIOD_MS ); // wait for one second
    vTaskDelete(TaskHandle_2);
}
```

FreeRTOS : Example 2

- ตัวอย่างนี้จะมีการสร้าง Task1 ด้วย Priority 3 และ Task2 ด้วย Priority 2 ซึ่งทำให้ Task1 มีความสำคัญสูงกว่า
- จากนั้น ใน Task 1 มีการปรับค่า Priority ของ Task 2 + 1 ทำให้มี Priority 3 เท่ากัน ทำให้ Task 2 มีโอกาสทำงาน

```
#include <Arduino_FreeRTOS.h>
#include <task.h>
void Task1( void *pvParameters );
void Task2( void *pvParameters );

TaskHandle_t TaskHandle_1; // handler for Task1
TaskHandle_t TaskHandle_2; // handler for Task2

void setup()
{
    Serial.begin(9600); // Enable serial communication library.

    xTaskCreate(Task1, "LED1", 100, NULL, 3, &TaskHandle_1);
    xTaskCreate(Task2, "LED2", 100, NULL, 2, &TaskHandle_2);
}

void loop() {}
```


FreeRTOS : Example 2

```
void Task1(void* pvParameters)
{
    UBaseType_t uxPriority = uxTaskPriorityGet( NULL );
    while (1)
    {
        Serial.print("Task1 is running and about to raise Task2 Priority (");
        int TaskPriority = uxTaskPriorityGet(TaskHandle_2);
        Serial.print(TaskPriority);
        Serial.println(")");
        vTaskPrioritySet( TaskHandle_2, ( uxPriority + 1 ) );
        vTaskDelay( 1000 / portTICK_PERIOD_MS ); // wait for one second
    }
}

void Task2(void* pvParameters)
{
    UBaseType_t uxPriority = uxTaskPriorityGet( NULL );
    while (1)
    {
        Serial.print("Task2 is running and about to lower Task2 Priority (");
        int TaskPriority = uxTaskPriorityGet(TaskHandle_2);
        Serial.print(TaskPriority);
        Serial.println(")");
        vTaskPrioritySet( TaskHandle_2, ( uxPriority - 2 ) );
        vTaskDelay( 1000 / portTICK_PERIOD_MS ); // wait for one second
    }
}
```


Analogy : Too Much Milk

- สมมติสถานการณ์ : A และ B อยู่บ้านเดียวกัน โดยมีข้อตกลงว่า ให้มีนมในตู้เย็นไว้กิน ถ้าใครเห็นตู้เย็นว่าง ให้ซื้อนมมาด้วย

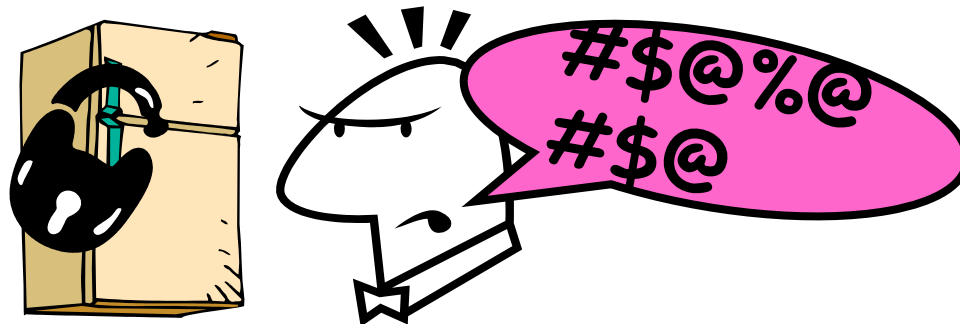
Time	Person A	Person B
3:00	Look in Fridge. Out of milk	
3:05	Leave for store	
3:10	Arrive at store	Look in Fridge. Out of milk
3:15	Buy milk	Leave for store
3:20	Arrive home, put milk away	Arrive at store
3:25		Buy milk
3:30		Arrive home, put milk away

FreeRTOS : Synchronization

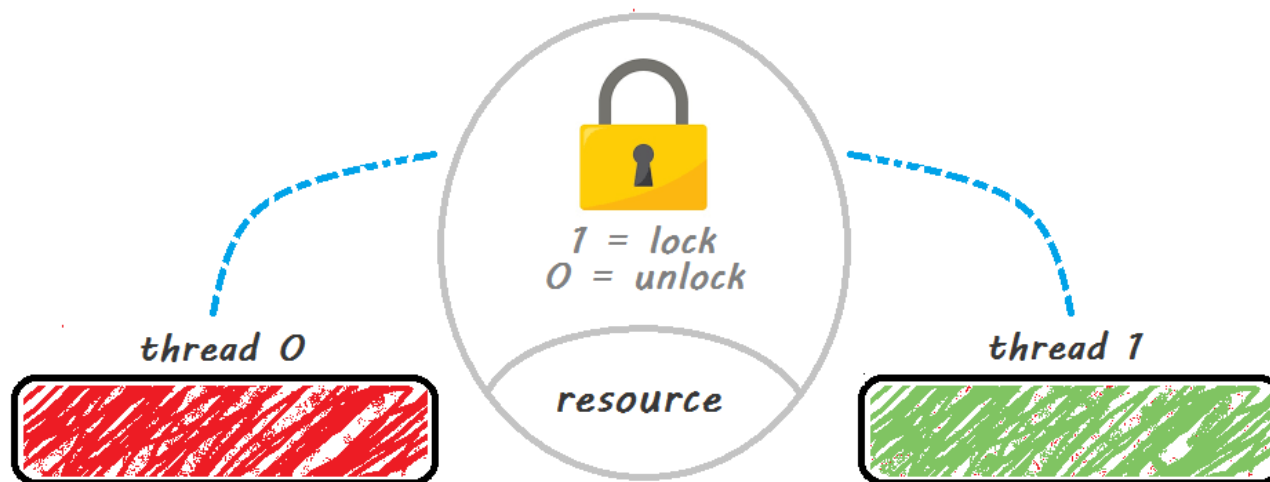
- ปัญหาที่ยกตัวอย่าง เป็นปัญหาของ Synchronization ซึ่งในระบบปฏิบัติการก็มีปัญหานี้เช่นกัน ในกรณีที่มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน
- ตัวอย่าง คือ มี LED 1 ดวง โดยให้ Task #1 ON ถ้า OFF และ Task #2 OFF ถ้า ON
- การแก้ปัญหานี้ ต้องใช้สิ่งที่เรียกว่า Lock โดยทำหน้าที่ป้องกันไม่ให้คนอื่นทำการกับตำแหน่งที่กำลังใช้งาน
- กรณีโจทย์ Too Much Milk ก็อาจจะ Lock ตู้นมในระหว่างที่ออกไปซื้อนม เป็นต้น

FreeRTOS : Semaphore

- กรณี ตัวอย่าง คือ มี LED 1 ดวง โดยให้ Task #1 ON ถ้า OFF และ Task #2 OFF ถ้า ON ต้องมีการ lock ทรัพยากรก่อนจะสั่งให้ติดหรือดับ
- กรณีนี้เราจะใช้เครื่องมือที่เรียกว่า Semaphore เพื่อให้เวลาใดๆ มีเพียง 1 Task ที่สามารถใช้งาน LED ได้

FreeRTOS : Semaphore


```
#include <Arduino_FreeRTOS.h>
#include "semphr.h"
#define LED 7
SemaphoreHandle_t xBinarySemaphore;
void setup()
{
    Serial.begin(9600);
    pinMode(LED ,OUTPUT);
    xBinarySemaphore = xSemaphoreCreateBinary();
    xTaskCreate(LedOnTask, "LedON",100,NULL,1,NULL);
    xTaskCreate(LedoffTask, "LedOFF", 100,NULL,1,NULL);
    xSemaphoreGive(xBinarySemaphore);
}

void loop() {}
```


FreeRTOS : Semaphore

```
void LedOnTask(void *pvParameters)
{
    while(1)
    {
        xSemaphoreTake(xBinarySemaphore,portMAX_DELAY);
        Serial.println("Inside LedOnTask");
        digitalWrite(LED,LOW);
        xSemaphoreGive(xBinarySemaphore);
        vTaskDelay(1);
    }
}

void LedoffTask(void *pvParameters)
{
    while(1)
    {
        xSemaphoreTake(xBinarySemaphore,portMAX_DELAY);
        Serial.println("Inside LedffTask");
        digitalWrite(LED,HIGH);
        xSemaphoreGive(xBinarySemaphore);
        vTaskDelay(1);
    }
}
```

FreeRTOS : Semaphore

- ไม่ใช้ Semaphore

```
COM3
|
Inside LedOnTask
Inside LedffTisk
  LedOnTaska
Inside LedffTask
Inside LedOnIask
LedffTaskT
Inside LedOnTask
Inside LedffIask

LedOnTaskTInside LedffTask
Inside LedOnTisk
  LedffTaska
Inside LedOnTask
Inside LedffIask
LedOnTaskT
Inside Ledf
```

FreeRTOS : Semaphore

- ใช้ Semaphore

```
COM3
Inside LedOnTask
Inside LedffTask
Inside LedOnTask
Inside LedffTask
Inside LedOnTask
Inside LedffTask
Inside LedOnTask
Inside LedffTask
Inside LedOnTask
Inside LedffTask
Inside LedOnTask
Inside LedffTask
Inside LedOnTask
Inside LedffTask
Inside LedOnTask
Inside LedffTask
Inside LedOnTask
Inside
```

FreeRTOS : Semaphore

- จะเห็นว่า กรณีที่ไม่ใช้ semaphore การ switch task อาจเกิดขึ้นในเวลาใดก็ได้ ทำให้การแสดงผลไม่เป็นไปตามลำดับ
- แต่เมื่อมีการใส่ semaphore การ switch task จะเกิดขึ้นได้ ก่อน หรือ หลัง การ Lock เท่านั้น
  - กรณีที่ Task 1 มีการเรียกใช้ xSemaphoreTake ซึ่งทำให้ Task 1 ได้ semaphore ไป เมื่อ Task 2 ต้องการ semaphore จึงต้องรอ ทำให้ Task 2 ไปอยู่ในสถานะ Block เมื่อ Task 1 มีการเรียกใช้ xSemaphoreGive จึงทำให้ semaphore ว่าง
  - จากนั้น Task 2 จึงหลุดออกจากสถานะ Block และเรียกใช้ xSemaphoreTake ซึ่งทำให้ Task 2 ได้ semaphore ไป เมื่อถึงรอบการทำงานของ Task 1 เมื่อมีการร้องขอ semaphore จึงไม่ได้ และเข้าสู่สถานะ Block จนกว่า Task 2 จะปล่อย semaphore
  - จึงทำให้การแสดงผลเป็นไปตามลำดับ เพราะจะรันได้ที่ละ 1 Task ทั้งช่วงการทำงาน

FreeRTOS : Semaphore - LED sequence

- ขอยกอีกตัวอย่าง โดยกำหนด LED จำนวน 8 ดวง โดยกำหนดให้แต่ละดวง ควบคุม โดย 1 Task และมีเงื่อนไข คือ ให้แสดงผลเรียงตามลำดับ จาก 1-8

FreeRTOS : Semaphore - LED sequence 1


```
#include <Arduino_FreeRTOS.h> // tested on Uno
#include <task.h>
#include <semphr.h>

#define LED_ON      LOW
#define LED_OFF     HIGH
#define NUM_LEDS    (8)
const byte LED_PINS[] = { 5,6,7,8,9,10,11,12 };

TaskHandle_t taskHandles[ NUM_LEDS ];
SemaphoreHandle_t  semaphores[ NUM_LEDS ];

void task( void *pvParameters ); // task function prototype

void setup() {
    randomSeed( analogRead(0) );
    char sbuf[4]; int  priority = (tskIDLE_PRIORITY + 2);
    for ( int id=0; id < NUM_LEDS; id++ ) {
        semaphores[id] = xSemaphoreCreateBinary();
        if ( id == 0 ) {
            xSemaphoreGive( semaphores[0] );
        }
        sprintf( sbuf, "T%d", id );
        xTaskCreate( task, (const char *)sbuf, 60, (void *)id, priority,
&taskHandles[id] );
    }
}
```

FreeRTOS : Semaphore - LED sequence 1


```
void loop() {} // do nothings

void task( void *pvParameters ) {
    int id = (int)pvParameters;
    int ledPin = LED_PINS[id];
    pinMode( ledPin, OUTPUT );
    digitalWrite( ledPin, LED_OFF );
    vTaskDelay( pdMS_TO_TICKS( random(100,1000) ) );
    while(1) {
        if (xSemaphoreTake( semaphores[id], portMAX_DELAY )==pdTRUE){
            digitalWrite( ledPin, LED_ON );
            vTaskDelay( pdMS_TO_TICKS(100) );
            digitalWrite( ledPin, LED_OFF );
            xSemaphoreGive( semaphores[ (id+1) % NUM_LEDS ] );
            taskYIELD();
        }
    }
}
```

FreeRTOS : Semaphore - LED sequence 2


```
#include <Arduino_FreeRTOS.h>
#include <task.h>
#include <semphr.h>

#define LED_ON      LOW
#define LED_OFF     HIGH
#define NUM_LEDS    (8)
const byte LED_PINS[] = { 5,6,7,8,9,10,11,12 };

TaskHandle_t      taskHandles[ NUM_LEDS ];
SemaphoreHandle_t  semaphores[ NUM_LEDS ];// task function prototypes

void task( void *pvParameters );
void sequencer( void *pvParameters );

void setup() {
    char sbuf[4]; int  priority = (tskIDLE_PRIORITY + 2);
    for ( int id=0; id < NUM_LEDS; id++ ) {
        semaphores[id] = xSemaphoreCreateBinary();
        sprintf( sbuf, "T%d", id );
        xTaskCreate(task, (const char *)sbuf, 60, (void *)id, priority, &taskHandles[id] );
    }
    xTaskCreate( sequencer, "sequencer", 60, NULL, priority, NULL );
}

void loop() {} // do nothings
```

FreeRTOS : Semaphore - LED sequence 2

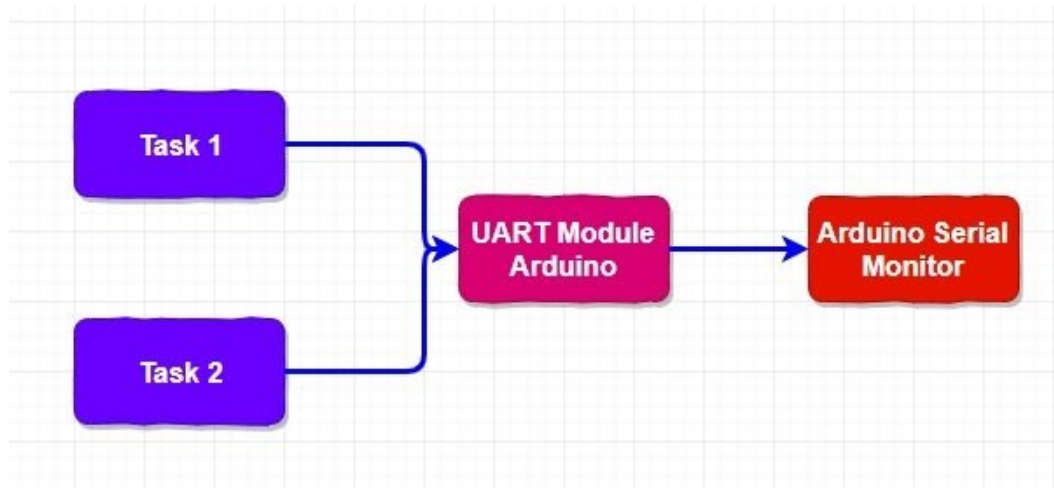
```
void sequencer( void *pvParameters ) {
    int index = 0;
    while (1) {
        xSemaphoreGive( semaphores[ index ] );
        index = (index+1) % NUM_LEDS;
        vTaskDelay( pdMS_TO_TICKS(100) );
    }
}

void task( void *pvParameters ) {
    int id = (int)pvParameters;
    int ledPin = LED_PINS[id];
    pinMode( ledPin, OUTPUT );
    digitalWrite( ledPin, LED_OFF );    while(1) {
        if (xSemaphoreTake( semaphores[id], portMAX_DELAY )==pdTRUE){
            digitalWrite( ledPin, LED_ON );
            vTaskDelay( pdMS_TO_TICKS(100) );
            digitalWrite( ledPin, LED_OFF );
            taskYIELD();
        }
    }
}
```


FreeRTOS : Semaphore

- Semaphore ที่ผ่านไปเรียกว่า Binary Semaphore เนื่องจากมีสถานะเพียง Lock กับ ไม่ Lock แต่มี Semaphore อีกแบบ เรียกว่า Counting Semaphore โดยมีความสามารถในการนับจำนวนครั้งของการ Lock
  - อาจใช้ในการนับจำนวน event โดยทำหน้าที่กำหนดจำนวน event ที่เกิดขึ้นได้
  - ใช้ับจำนวนทรัพยากรที่มีให้ใช้งาน เมื่อครบแล้ว ก็ไม่มีใครสามารถใช้ทรัพยากรนั้นได้ระหว่างที่มีการใช้งาน

FreeRTOS : Semaphore


```
#include <Arduino_FreeRTOS.h>
#include <semphr.h> // add the FreeRTOS functions for Semaphores (or Flags).

SemaphoreHandle_t xSerialSemaphore;

void TaskDigitalRead( void *pvParameters );
void TaskAnalogRead( void *pvParameters );

void setup() {

    Serial.begin(9600);

    if ( xSerialSemaphore == NULL )
    {
        xSerialSemaphore = xSemaphoreCreateCounting(1, 1);
        if ( ( xSerialSemaphore ) != NULL )
            xSemaphoreGive( ( xSerialSemaphore ) );
    }
    xTaskCreate(TaskDigitalRead, "DigitalRead", 128, NULL, 2, NULL);
    xTaskCreate(TaskAnalogRead, "AnalogRead", 128, NULL, 1, NULL);
}

void loop() {}
```


FreeRTOS : Semaphore

```
void TaskDigitalRead( void *pvParameters __attribute__((unused)) )
{
    uint8_t pushButton = 2;
    pinMode(pushButton, INPUT);
    for (;;)
    {
        int buttonState = digitalRead(pushButton);

        // If the semaphore is not available, wait 5 ticks
        if (xSemaphoreTake( xSerialSemaphore, ( TickType_t ) 5 ) == pdTRUE )
        {
            Serial.println(buttonState);
            xSemaphoreGive( xSerialSemaphore );
        }
        vTaskDelay(1);
    }
}
```


FreeRTOS : Semaphore

```
void TaskAnalogRead( void *pvParameters __attribute__((unused)) )
{
    for (;;)
    {
        int sensorValue = analogRead(A0);

        // If the semaphore is not available, wait 5 ticks
        if ( xSemaphoreTake(xSerialSemaphore, ( TickType_t ) 5 ) == pdTRUE )
        {
            Serial.println(sensorValue);
            xSemaphoreGive( xSerialSemaphore );
        }

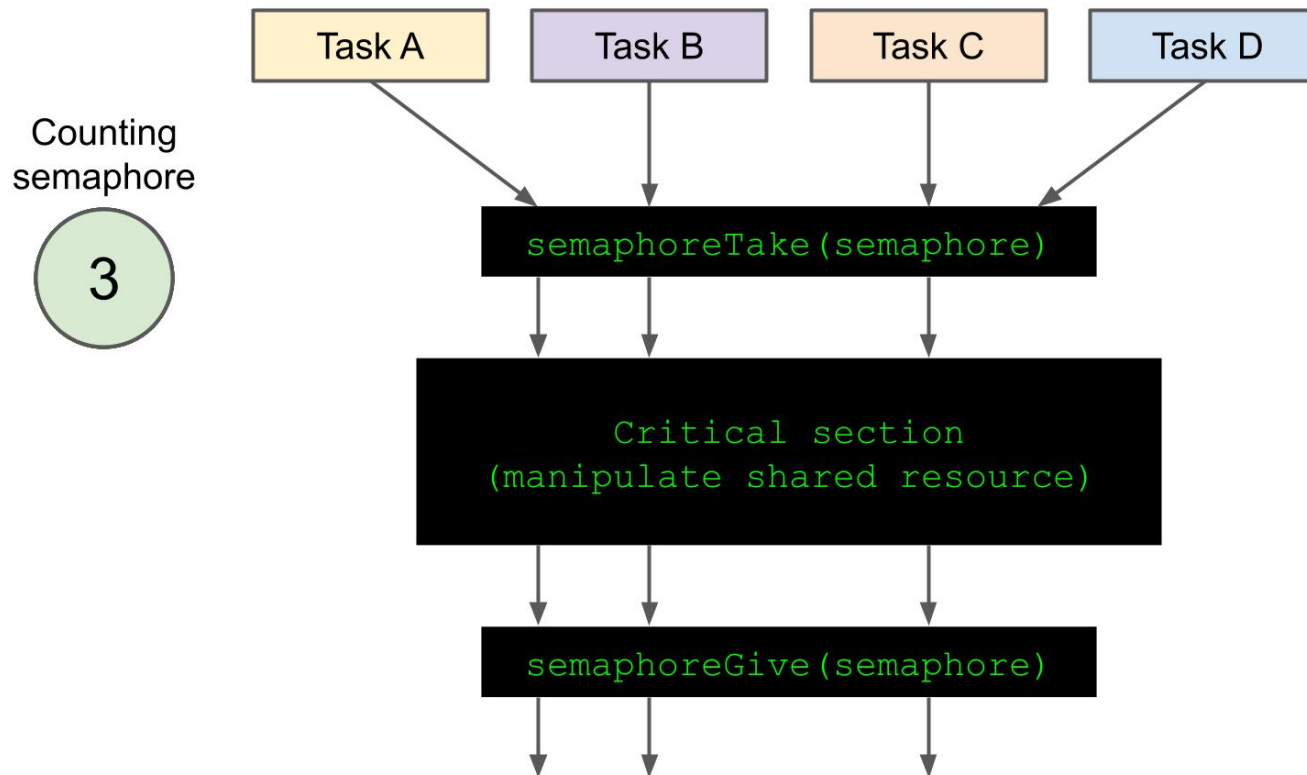
        vTaskDelay(1);
    }
}
```


FreeRTOS : Semaphore

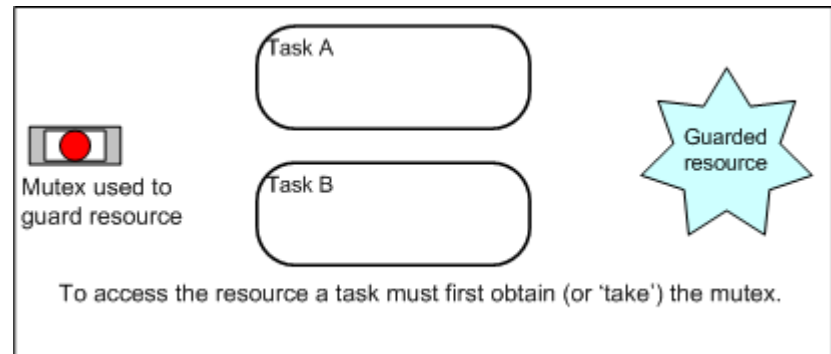
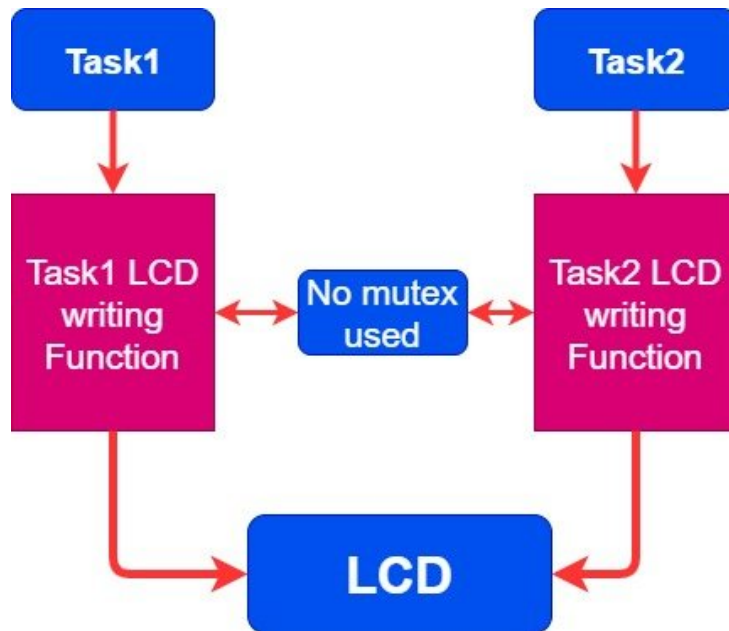
Semaphore: The Idea

FreeRTOS : Mutual Exclusion

- ในการทำงานของ Task กรณีที่มีทรัพยากรที่ใช้ร่วมกัน จะมีการรับรองว่าไม่มีการเข้าไปใช้ทรัพยากรพร้อมกัน (Mutual Exclusion)
- ใน FreeRTOS จะมีการสร้าง Semaphore ชนิดพิเศษ โดยเป็น Binary Semaphore

FreeRTOS : Mutual Exclusion

```
#include <Arduino_FreeRTOS.h>
#include "semphr.h"
//create handle for the mutex. It will be used to reference mutex
SemaphoreHandle_t  xMutex;

void setup()
{

    Serial.begin(9600);

    xMutex = xSemaphoreCreateMutex();

    xTaskCreate(OutputTask,"Printer Task 1", 100,"Task 1 \r\n",1,NULL);
    xTaskCreate(OutputTask,"Printer Task 2", 100,"Task 2 \r\n",2,NULL);
}
```


FreeRTOS : Mutual Exclusion

```
void OutputTask(void *pvParameters)
{
    char *pcStringToPrint;
    pcStringToPrint = (char *)pvParameters;
    while(1)
    {
        printer(pcStringToPrint);
        vTaskDelay(pdMS_TO_TICKS(100));
    }
}

// this printer task send data to arduino serial monitor
//also it is shared resource between both instances of the tasks

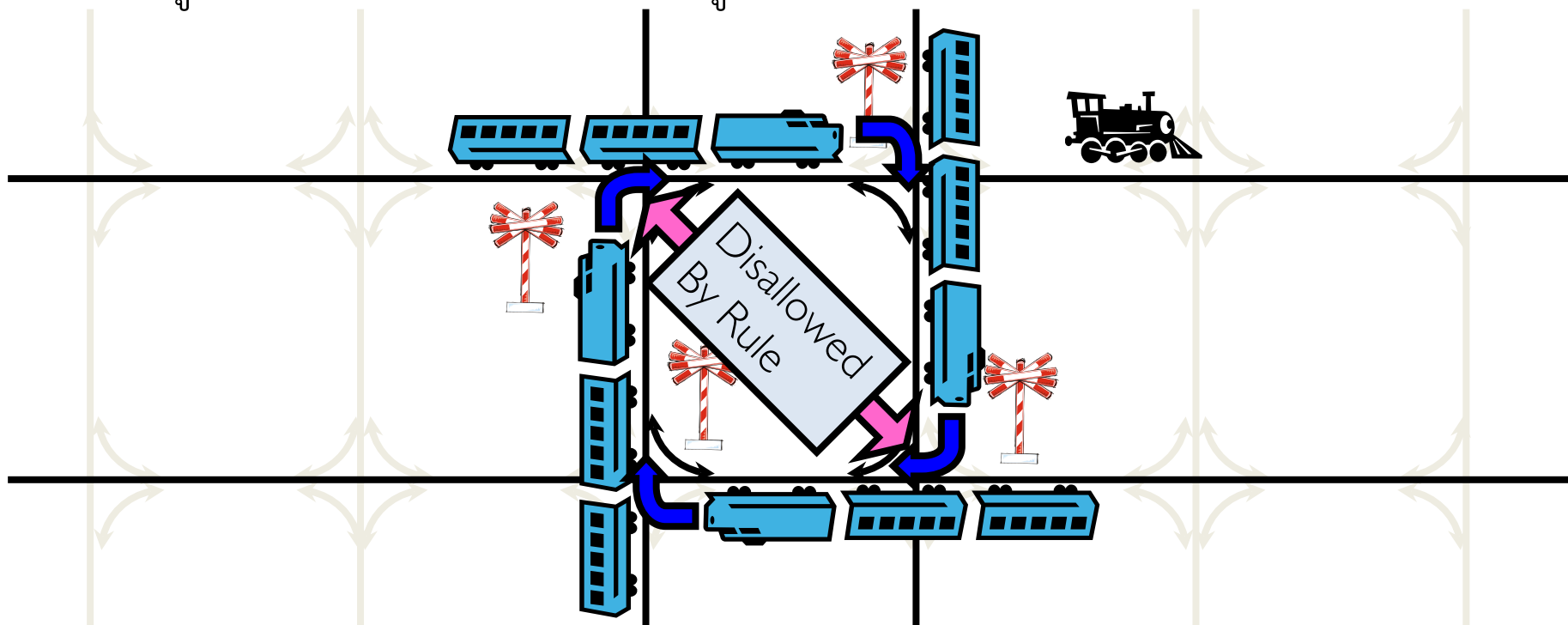
void printer(const char* pcString)
{
    // take mutex
    xSemaphoreTake(xMutex, portMAX_DELAY);
    Serial.println(pcString); // send string to serial monitor
    xSemaphoreGive(xMutex); // release mutex
}

void loop() {}
```

FreeRTOS : Deadlock

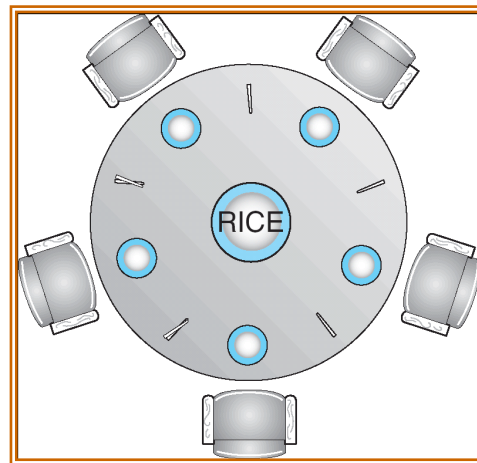
- กรณีที่ในแต่ละ Task ต้องการใช้ทรัพยากรมากกว่า 2 ตัว อาจเกิดเหตุการณ์ที่แต่ละ Task เป็นเจ้าของทรัพยากรอยู่ก่อนแล้ว 1 ตัว และ ต้องการจองอีก 1 ตัว เหตุการณ์นี้เรียกว่า Deadlock
- จากรูป รถไฟต้องการเลี้ยวขวา และ ถูกขวางโดยรถไฟคันอื่น (จะแก้ได้อย่างไร?)

FreeRTOS : Deadlock

- ปัญหา : Dining Philosophers เป็นสถานการณ์ที่นำเสนอโดยนักคอมพิวเตอร์ชื่อ Edsger Dijkstra ในปีค.ศ. 1965 เพื่อยกตัวอย่างปัญหาเกี่ยวกับการประสานการทำงานของ Task
- ปัญหานี้กล่าวถึง นักปราชญ์ เช่น 5 คน นั่งล้อมวงทานอาหารเย็น และต้องใช้ตะเกียบ มีจำนวนแท่งตะเกียบเท่ากับจำนวนนักปราชญ์ โดยวางตะเกียบหนึ่งแท่ง สลับกับที่นั่งของปราชญ์ เป็นวงกลมรอบโต๊ะ

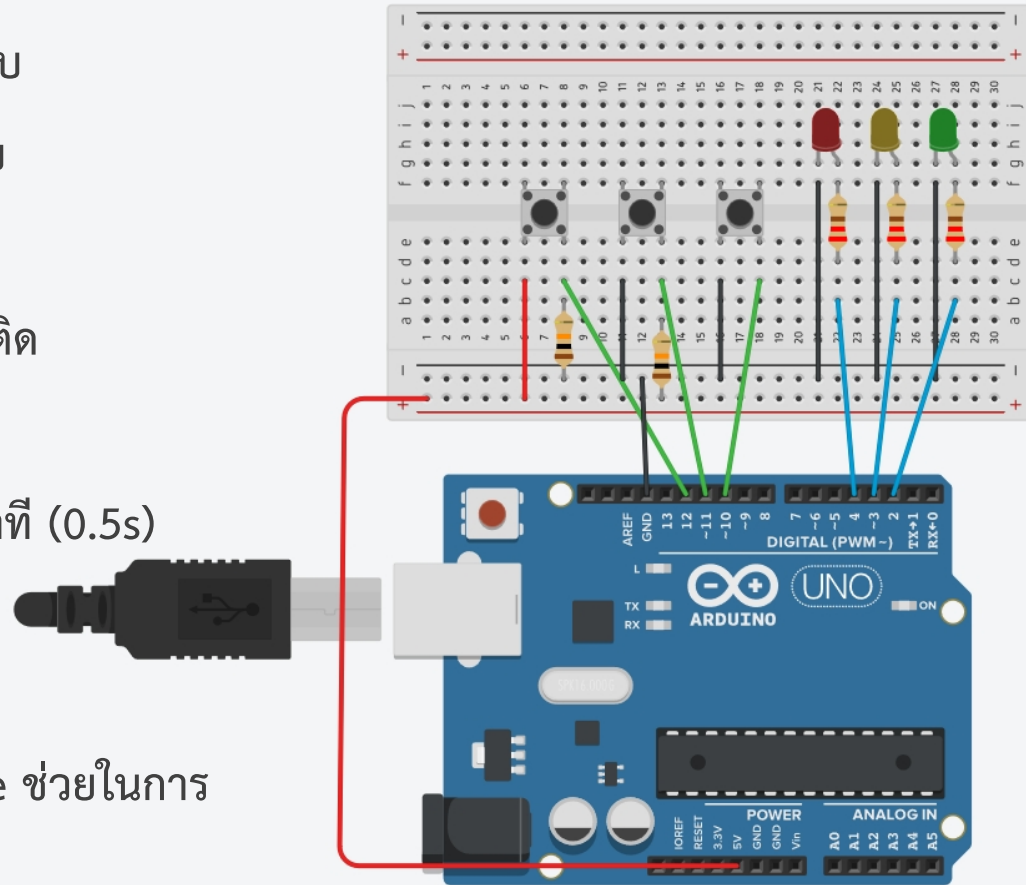
FreeRTOS : Deadlock

- นักปราชญ์แต่ละคน จะมีเวลาในการคิด (Thinking) ก่อนที่จะสลับไปทานอาหาร (Eating) โดยจะต้องหยิบแท่งตะเกียบ (Chopsticks) ที่อยู่ทางซ้ายและขวามือของตนเองตามลำดับ จากนั้นเมื่อทานแล้วโดยใช้เวลาช่วงสั้น ๆ จะต้องวางตะเกียบลงเพื่อให้คนข้าง ๆ ได้ หยิบใช้บ้าง
- ในการหยิบตะเกียบ นักปราชญ์แต่ละคนจะไม่คุยหรือสื่อสารกัน ถ้าหยิบแท่งตะเกียบทางซ้ายถือไว้แล้ว จะพยายามหยิบแท่งตะเกียบทางขวามือของตนเอง หรือรอจนกว่าคนข้าง ๆ จะวางแท่งตะเกียบ
- นักปราชญ์แต่ละคนเปรียบเสมือนทาสก์ (T0, T1, ..., T4) และแท่งตะเกียบเป็นทรัพยากรที่จะต้องแชร์กันใช้ นักปราชญ์ที่นั่งติดกันจะกินพร้อมกันไม่ได้
- ถ้ามีเหตุการณ์ที่ถือตะเกียบคนละอัน จะเกิด Deadlock

Assignment #8

- เขียนโปรแกรม ให้แสดงดังนี้
  - กดปุ่มขวา เขียวติด 3 วินาทีแล้วดับ
  - กดปุ่มซ้าย แดงติด 3 วินาทีแล้วดับ
  - ถ้ากดปุ่มแดงหรือเขียวซ้ำ ให้ดับ
  - แม้จะเขียว แต่ถ้ากดซ้าย แดงต้องติด
  - ถ้าแดงอยู่ กดขวา ไม่มีผล
  - กดปุ่มกลาง เหลืองกระพริบ 2 วินาที (0.5s)
  - ปุ่มกลางจะมีผลเมื่อไฟอื่นไม่ติด (ปุ่มกลางมีความสำคัญน้อยที่สุด)
  - ให้แยก Task และใช้ Semaphore ช่วยในการกำหนด การขึ้นต่อกันของการกด

For your attention